

č.j.: 4040/14/7001-21002-012287,
ve znění Dodatku č. 1, č.j.: 345/15/7100-20116-012287¹
V Praze dne 12. 1. 2015

**Informace GŘŘ -
k povinnému elektronickému podávání podle § 101a zákona č. 235/2004 Sb.,
o dani z přidané hodnoty, ve znění pro rok 2015 (dále jen „zákon o DPH“)**

S účinností od 1. 1. 2014 zákon o DPH ve znění provedené zákonem č. 502/2012 Sb. zakotvil povinnost ve svém ustanovení § 101a podávat zde vyjmenovaná podání pouze elektronicky. Povinnost se týká podávání daňového přiznání, dodatečného daňového přiznání a hlášení (vyjma hlášení o dodání a pořízení nových dopravních prostředků podle § 19 zákona o DPH), a to včetně jejich příloh, dále přihlášky k registraci k DPH a oznámení o změně registračních údajů (vyjma přihlášky k registraci pro skupiny/žádost o přistoupení do skupiny, list člena skupiny, žádost o zrušení registrace skupiny/žádost o vystoupení člena ze skupiny, žádost o zrušení registrace, - u kterých správce daně nezveřejnil formát a strukturu pro el. podání – tj. tato podání lze činit jiným než el. způsobem - upozornění v souladu s § 74 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pro rok 2015; dále jen „daňový řád nebo DR“).

Povinnost elektronického podávání podle § 101a zákona o DPH se vztahuje na plátce, a dále pak na daňové subjekty, které činí nebo mají činit výše jmenovaná podání podle zákona o DPH, a které mají obecně zákonem stanovenou povinnost činit podání elektronicky – v souladu s ustanovením § 72 odst. 4 daňového řádu za podmínky: „má-li daňový subjekt nebo jeho zástupce zpřístupněnu datovou schránku nebo zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.“

V tomto ohledu je nutné upozornit, že povinnost podávat elektronicky souhrnné hlášení podle § 102 zákona o DPH není ustanovením § 101a zákona o DPH nijak dotčena. Stejně platí i o elektronickém podávání výpisu z evidence pro daňové účely podle § 92a zákona o DPH (zde platí povinná elektronická forma pro všechny dotčené bez rozdílu).

Podání v souladu se zákonem o DPH má podle § 101a zákona o DPH povinnost činit elektronicky:

- 1. právnická osoba - plátce,**
- 2. fyzická osoba - plátce,** která přesáhne zákonem pro tento účel stanovený obrat 6 000 000,- Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců,
- 3. fyzická osoba – plátce,** která má zákonem stanovenou povinnost činit podání elektronicky (tj. mj. i podle § 72 odst. 4 daňového řádu) a **identifikovaná osoba při splnění podmínky stanovené § 72 odst. 4 daňového řádu.**

Ad 1. Právnická osoba (plátce)

Týká se všech plátců právnických osob, popřípadě osob, které se za právnické osoby pro účely DPH považují bez rozdílu. Shodně se pak týká i všech skupin, coby samostatné kategorie plátců registrovaných podle zákona o DPH.

¹ Aktualizace Dodatkem č. 1 (č.j.: 345/15/7100-20116-012287) jsou tučně a kurzívou.

Tito plátcí mají povinnost činit podání podle § 101a ZDPH od 1. 1. 2014 elektronicky bez ohledu na zdaňovací období, kterého se tato podání týkají.

Příklady

Může se jednat o daňové přiznání za zdaňovací období prosinec 2013, resp. za 4. čtvrtletí 2013, případně i za dřívější zdaňovací období, pokud do 31. 12. 2013 nebylo podáno a je podáváno po 1. 1. 2014 nebo se může jednat o dodatečné daňové přiznání za kterékoliv zdaňovací období před 1. 1. 2014, které je podáváno po tomto datu.

Právnícká osoba má po 1. 1. 2014 povinnost v elektronické formě podávat i případnou přihlášku k registraci za plátce DPH nebo oznámení o změně registračních údajů.

Ad 2. Fyzická osoba (plátce), která překročila obrat

Fyzická osoba, která přesáhne obrat 6 000 000,- Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců, má povinnost činit podání podle § 101a odst. 1 zákona o DPH (daňová přiznání nebo dodatečná daňová přiznání včetně jejich příloh) elektronicky a to od zdaňovacího období následujícího po zdaňovacím období, ve kterém byl obrat překročen.

U přihlášky k registraci za plátce a oznámení o změně registračních údajů má fyzická osoba z titulu překročení stanoveného obratu povinnost podat tato podání elektronicky tehdy, pokud dosáhla zmíněný obrat 6 mil. Kč v okamžiku jejich podání.

Sledování obratu

Co se rozumí obratem, definuje i z pohledu souvislosti s ustanovením § 101a zákona o DPH obecně platné pravidlo zakotvené v ustanovení § 4a tohoto zákona. Lhůta pro počítání obratu je klouzavá, sleduje se tedy obdobně jako při počítání obratu pro účely registrace k DPH. Pro účely vyhodnocení vzniku povinnosti podle § 101a zákona o DPH se obrat poprvé sleduje za 12 měsíců před 1. 1. 2014, tj. od 1. 1. 2013.

Příklady

Je-li obrat překročen v únoru 2014, má *plátce s měsíčním zdaňovacím obdobím* povinnost podávat daňová přiznání nebo dodatečná daňová přiznání, elektronicky od 1. dubna 2014, tedy i DAP/DODAP² za březen 2014 nebo i za všechna předcházející zdaňovací období, pokud nebyla dosud podána.

Pokud je v případě *plátce se čtvrtletním zdaňovacím obdobím* obrat překročen v prvním čtvrtletí 2014 (např. v únoru), vzniká povinnost činit podání dle předchozího odstavce elektronicky, po uplynutí 2. čtvrtletí 2014, tj. od 1. 7. 2014.

Jestliže byl obrat překročen v některém zdaňovacím období v roce 2013 (např. v září 2013), pak plátcí s měsíčním zdaňovacím obdobím mají povinnost podávat daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání elektronicky od 1. února 2014 a plátcí se čtvrtletním zdaňovacím obdobím od 1. dubna 2014.

Tzv. stabilizační období

Při překročení daného obratu má plátce (fyzická osoba) po 1. 1. 2014 povinnost podávat daňová přiznání nebo dodatečná daňová přiznání elektronicky od výše vymezeného okamžiku dále po dobu minimálně 6 měsíců (tzv. stabilizační doba).

Je-li v tomto období opět obrat překročen, stabilizační doba 6 měsíců se počítá (běží) znovu, a to od zdaňovacího období následujícího po období, v němž byl překročen obrat.

Nepřekročí-li fyzická osoba po celou dobu stabilizační doby obrat 6 000 000,- Kč za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích měsíců, nemusí již po jejím uplynutí,

² DAP = daňové přiznání ; DODAP = dodatečné daňové přiznání

činit výše uvedená podání elektronicky (samozřejmě za předpokladu, že tato povinnost nevznikla z jiného důvodu).

Ad 3. Daňový subjekt, který má zákonem stanovenou povinnost činit podání elektronicky

Pokud má **daňový subjekt (fyzická osoba - plátce, identifikovaná osoba – u této s ohledem na § 72 odst. 4 DŘ)** vůči správci daně podle zákona povinnost činit podání elektronicky, pak má povinnost činit elektronicky i podání podle § 101a zákona o DPH.

Sledovány takto budou povinnosti podávat elektronicky uložené daňovými zákony (Nyní viz např.:

- daňový řád (zejména ustanovení § 72),

- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění platném od 1. 1. 2014 podle § 38j odst. 6 podávání vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti,

- zákon o DPH v jiném ustanovení než § 101a, tedy podle § 102 zákona o DPH povinnost podat souhrnné hlášení nebo podle § 92a zákona o DPH povinnost podat výpis z evidence pro daňové účely).

Tyto povinnosti činit podání elektronicky se sledují od 1. 1. 2014: zjednodušeně tedy, jestli tu taková povinnost u osoby bude existovat po 31. 12. 2013 (**resp. podle povinností stanovené daňovým řádem od 1. 1. 2015**).

Zákonodárce nespécifikuje období časové návaznosti existence „jiné“ povinnosti podávat elektronicky na vznik a trvání povinnosti podávat elektronicky podle § 101a zákona o DPH. Má-li být naplněn smysl a cíl zavedení dotčené povinnosti a má-li jít o logickou aplikaci tohoto ustanovení, je nejpřiléhavější způsob aplikace tohoto ustanovení ten, že jde v případě existence i jediné „jiné“ povinnosti podávat elektronicky návazně o soustavnou povinnost činit podání podle § 101a ZDPH elektronicky.

Příklady

- Pokud fyzické osobě (plátcí) vznikla povinnost např. podle § 102 zákona o DPH podat souhrnné hlášení nebo podle § 92a zákona o DPH podat výpis z evidence pro daňové účely za leden 2014 v únoru 2014, má tento plátce povinnost činit od 1. února 2014 všechna podání podle § 101a zákona o DPH elektronicky, a to bez ohledu na zdaňovací období plátce.

- Vznikla-li fyzické osobě (plátcí) povinnost podat souhrnné hlášení podle § 102 zákona o DPH nebo podle § 92a zákona o DPH výpis z evidence pro daňové účely za prosinec 2013, tak již od 1. ledna 2014 má tento plátce povinnost činit všechna podání podle § 101a zákona o DPH elektronicky, a to bez ohledu na zdaňovací období plátce.

Aplikace § 101a u společníků společnosti

U plátců, kteří vykonávají své ekonomické aktivity v rámci smlouvy o společnosti podle § 2716 z. č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník³, se povinnost podávat elektronicky podle § 101a zákona o DPH posuzuje u každého individuálně.

Jakkoli jsou zdanitelná plnění a daň z činnosti celé společnosti vykazovány v DAP určeného společníka, jsou všichni společníci samostatnými plátcí a jako takoví musí např. podávat DAP ze své činnosti mimo společnost případně souhrnné hlášení atd.

Při sledování obrátu pro účely povinného elektronického podávání ve smyslu ust. § 101a odst. 3 zákona o DPH se u každého ze společníků samostatně vyhodnocuje výše obrátu, který se vypočte podle § 4a včetně odst. 3 tohoto ustanovení zákona o DPH.

³ Do 31. 12. 2013 sdružení podle § 829 Občanského zákoníku

Příklad

- Obrat dosahovaný za celou společnost⁴ přesahuje 6 mil. Kč, potom obrat každého z jejich společníků též přesahuje tuto hranici. Povinnost činit podání elektronicky podle § 101a zákona o DPH pak má každý společník, a to i v případě, kdy podává na DPH negativní DAP (např. protože mimo společnost nevykazuje žádnou činnost a nejde o určeného společníka).

Aplikace § 101a zákona o DPH u správce pozůstalosti nebo insolvenčního správce

Daňové povinnosti zůstavitele (zemřelého plátce) plní správce pozůstalosti (§ 239b daňového řádu). Správce pozůstalosti činí podání svým jménem na účet zůstavitele. Pokud měl zůstavitel - plátce DPH povinnost činit podání elektronicky podle § 101a zákona o DPH a měl by ji, kdyby žil (pro účely správy daní se na právní skutečnosti hledí tak, jako by žil do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti a až do tohoto dne zůstává plátcem DPH), má takovou povinnost i správce pozůstalosti, který podání vyjmenovaná v ust. § 101a zákona o DPH ve věci zůstavitelových povinností podává.

Obdobný závěr platí i ohledně podání vymezených v § 101a zákona o DPH, která činí insolvenční správce ohledně daňových povinností plátce, u kterého bylo rozhodnuto o úpadku. Pokud lze ve vztahu k tomuto plátcovi sledovat naplnění podmínek pro povinné elektronické podávání podle § 101a zákona o DPH, musí insolvenční správce předmětná podání ve věcech tohoto plátce činit elektronicky.

Způsoby elektronického podávání

Podání podle § 101a zákona o DPH lze elektronicky činit:

- Datovou zprávou prostřednictvím Daňového portálu (<http://adisepo.mfcr.cz>); datová zpráva musí být opatřena uznávaným elektronickým podpisem, (§ 71 odst. 1 písm. a) DŘ).
- Datovou zprávou bez uznávaného elektronického podpisu podanou prostřednictvím Daňového portálu, pokud je toto podání správcem daně do 5 dnů potvrzeno nebo opakováno písemně nebo ústně do protokolu, (§ 71 odst. 3 DŘ), **u podání souhrnného hlášení podle § 102 odst. 3 zákona o DPH potvrzeno ve lhůtě pro podání souhrnného hlášení.**
- Datovou zprávou prostřednictvím datové schránky, nebo (§ 71 odst. 1 písm. b) DŘ).
- Datovou zprávou s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do datové schránky (§ 71 odst. 1 písm. c) DŘ).

Datová zpráva, kterou je podání činěno, musí mít samozřejmě odpovídající formát a strukturu (viz § 72 odst. 3 DŘ)!

Příhláška k registraci, oznámení o změně registračních údajů, řádné daňové přiznání i dodatečné daňové přiznání zasílané podle § 71 daňového řádu datovou zprávou musí být ve formátu a struktuře .XML, odpovídající XSD schémata jsou definována a zveřejněna na adrese: http://eds.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/epo_struktury.faces

K vytvoření souboru v předepsaném formátu a struktuře .XML pro odeslání do datové schránky správce daně lze využít službu Elektronická podání pro Finanční správu (EPO) na adrese: www.daneelektronicky.cz, bližší informace viz též: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/strucny-prehled>.

Ing. Jiří Fojtík, v. r.
ředitel sekce

⁴ Společnost uskutečňuje plnění s nárokem na odpočet daně